

адміністративно-територіальних одиниць з вищим рівнем промислового розвитку та наукоємним виробництвом механізм інтеграції у європейську систему соціально-трудова відносин може ґрунтуватися на посиленні міжнародної кооперації у сфері виготовлення інноваційної продукції, на формуванні технополісів із залученням іноземних інвестицій, на обміні науково-дослідницькими кадрами. Для регіонів, які не володіють потужним промисловим потенціалом, політика розвитку людських ресурсів повинна базуватися на основі визначення пріоритетних напрямків та галузей використання соціально-трудова потенціалу.

Угода про Асоціацію України з ЄС передбачає не тільки формування зони вільної торгівлі у її традиційному розумінні, а й охоплює значно більше аспектів співпраці на різних рівнях, у тому числі й механізми підвищення конкурентоздатності товарів, послуг та робочої сили. У цьому контексті важливим напрямком співпраці з ЄС є заходи із забезпечення повноцінної участі України у єдиному європейському освітньому просторі та реалізації концепції навчання протягом усього життя з метою забезпечення безперервності професійного та особистісного саморозвитку.

Таким чином, поглиблення співпраці України з ЄС та виведення її на якісно новий рівень потребує застосування нових підходів до реалізації регіональної політики у всіх сферах. Це стосується і управління соціально-трудова потенціалом регіонів та модернізації політики зайнятості. Першочерговим завданням є формування відповідного трудова менталітету працівників, в основі якого була б мотивація до безперервного професійного навчання.

Література

1. Гайдукевич Л. Туристская политика в расширенном Европейском Союзе [Текст] / Л.Гайдукевич // Журнал международного права и международных отношений. - 2014. - № 4 – С. 38-41.
2. Дарморіс О.М. Європейська стратегія зайнятості молоді. [Текст] / О. Дарморіс // Актуальні проблеми політики. - 2015. - Вип. 49 - С. 257-264.
3. Діденко Н. Ринок праці та стратегія зайнятості в ЄС: досвід регулювання та державного управління. // Держава і ринок. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/putp/2010.../07>.
4. Проект Угоди про асоціацію України та ЄС – [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <http://www.knteu.kiev.ua/file>.

5. Статистичний збірник «Регіони України», 2014, частина I / За редакцією О. Г. Осауленка. – К.: Державний комітет статистики України, 2014.- 299 с.

6. Югас Е.Ф. Регіональні фактори розвитку та механізми регулювання соціально-трудова потенціал. Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.е.н. спец. 08.00.05. «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка» / Е.Ф. Югас – Ужгород, 2012. – 21 с.

7. Якість трудова потенціалу та управління трудова сферою в Україні : соціальна експертиза : [Монографія] / О.І. Амоша, О.Ф. Новікова, В.П. Антонюк, Л.В. Шаульська та ін. / НАН України. Ін-т економіки промисловості. – Донецьк, 2015. – 208 с.

Карина БОРИС

Тернопільський національний економічний університет, Україна

ВПЛИВ СЕРЕДОВИЩА РЕГІОНУ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Для успішного конкурування як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку, необхідно мати детальну і достовірну інформацію про наявне конкурентне середовище організації. Як економічну категорію конкурентоспроможність розглядають на рівні конкурентоспроможності продукції, тобто самого товару чи послуги, конкурентоспроможності підприємства, галузі та конкурентоспроможності національної економіки

У широкому розумінні конкурентоспроможність — це обумовлена конкретними економічними, соціальними та політичними факторами відповідна позиція держави в цілому та конкретного товаровиробника, зокрема, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку. Саме сукупність таких дій щодо впливу окремих факторів формує як внутрішнє, так і зовнішнє конкурентне середовище. В умовах відкритої економіки така дія може виявлятися у спроможності держави чи галузі або окремого підприємства протистояти міжнародній конкуренції на власному ринку чи на ринках інших держав.[4]

Місце розташування підприємств може суттєво впливати на конкурентоспроможність та економічні результати їх діяльності. Вплив цього фактора суттєво зріс у зв'язку з глобалізацією світової економіки,

коли змінились умови переміщення матеріальних потоків, трудових і фінансових ресурсів, були значно лібералізовані міжнародні економічні відносини, з'явилися нові можливості комунікацій. Значення проблеми вибору місця розташування підприємства залежить від того, на якому рівні вона вирішується:

- міжнародний вибір – у якій країні розміщується підприємство;
- регіональний вибір – у якому регіоні країни підприємство буде знаходитись;
- локальний вибір – у якому місці регіону підприємство розміщується;
- внутрішньо локальний вибір – у якому місці на даній території воно розміщується;
- просторовий вибір – як розміщене підприємство у просторі на даній території, майданчику, споруді і т. д.

До факторів, котрі визначають місце розташування підприємства, відносять: транспортні витрати; витрати на ресурсне забезпечення; внутрішні податкові особливості в країні; законодавчі вимоги і правила; регламенти міжнародного характеру тощо.

Зокрема, величина транспортних витрат залежить від: віддаленості підприємств від місць транспортування ресурсів та центрів збуту готової продукції; обсягів вантажів, які доставляються до підприємства і від нього і їх періодичності; рівня тарифів на перевезення; транспортних засобів, які можуть бути використані для перевезення вантажів; обмеження на час доставки (наприклад, деякі фрукти, продукти тваринного походження і т. п. вимагають термінової доставки); дотримання особливих вимог до транспортування (дотримання конфіденційності, підвищеної небезпечності вантажів, потреба у їх посиленій охороні) [1].

Оптимальним можна вважати таке розташування підприємства, котре за інших рівних умов (перспектива розвитку, безпечність функціонування, сприятливі природні, політичні та інші обставини) забезпечить мінімізацію загальних витрат. Загальновідомим фактором, який визначає місце розташування підприємства, є наявність потрібної кількості необхідного рівня кваліфікації трудових ресурсів. Крім того, з цим фактором пов'язаний також рівень оплати праці, який, наприклад, завжди вищий у промислових центрах, ніж на периферії. Але, в той же час, через відсутність на периферії культурно-освітніх, спортивних, торгових та інших закладів, залучити на таке підприємство

висококваліфікованих спеціалістів з центру можуть допомогти високі надбавки до зарплати і інші привілеї, які, однак, деколи зводять нанівець вигоди від нижчого рівня оплати праці для решти персоналу.

Серед інших факторів, котрі впливають на вибір місця, важливу роль відіграють рівень податків як всередині країни, так і при розміщенні підприємства у інших країнах, найвигіднішими з яких є, так звані, "податкові оази". Деколи вдаються також до таких заходів, як перенесення реєстрації підприємства в регіони, перетворення його у філію. Це дозволяє залишати значну частину виручки у "податковій оазі" або на головному підприємстві. Можливо, такі рішення обумовили збитковість більшості спільних підприємств, створених в Україні у 90-ті роки минулого століття.

Суттєву роль при виборі місця розташування підприємства можуть відігравати рівень амортизаційних відрахувань, вартість орендної плати за використану земельну ділянку або взяті у лізинг приміщення і технологічні комплекси і т. п. [2]

Важливо враховувати також розвиненість інфраструктури, віддаленість від джерел забезпечення сировиною, можливість стабільного забезпечення виробництва енергоносіями, водопостачанням, очисними спорудами. Вдало вибране місце розташування підприємства сприяє його конкурентній перевазі. Для деяких видів діяльності розташування підприємства відіграє визначальну роль у досягненні успіху.

Література

1. Азоев Г.Л. Конкуренция: анализ, стратегия и практика / Г.Л. Азоев. – М.: Центр экономики и маркетинга. 1996. – 208 с.
2. Драган О.І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти. Монографія. – К.: ДАКККіМ, 2006. – 160 с.
3. Завьялов П.С. Маркетинг в схемах, рисунках, таблицах: Учебное пособие. - М.: ИНФРА-М, 2002. – 496 с.
4. Економіка підприємства: [Підручник] / За заг. ред. С.Ф. Покропівного. – Вид. 2-ге. – К.: КНЕУ, 2004. – 528 с.